

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 493/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených Advokátskou kanceláriou ANDRAŠOVIČ & PARTNERS, s. r. o., Lermontovova 14, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Eduard Andrašovič, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 479/2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

██████████, a ██████████, ██████████ ██████████ (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených Advokátskou kanceláriou ANDRAŠOVIČ & PARTNERS, s. r. o., Lermontovova 14, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Eduard Andrašovič, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 479/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia v postavení žalobcov boli účastníkmi napadnutého konania začatého 16. októbra 2012 o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“).

Okresný súd žalobu zamietol rozsudkom sp. zn. 12 C 479/2012 zo 14. septembra 2016. Na základe odvolania sťažovateľov Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 5 Co 764/2016 z 29. novembra 2017 odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a tento nadobudol právoplatnosť dňa 5. februára 2018. Dňa 16. marca 2018 sťažovatelia podali proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, o ktorom do dňa doručenia sťažnosti ústavnému súdu ešte nebolo rozhodnuté.

Sťažovatelia v sťažnosti popisujú priebeh súdneho konania a v tejto súvislosti okrem iného uvádzajú:

„Dňa 16. 10. 2012 podali sťažovatelia do podateľne Okresného súdu Levice, žalobu o náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právna vec bola pridelená na rozhodnutie sudkyňi ██████████.

Z obsahu spisu je preukázateľné že, konanie vo veci začalo dňa 16. 10. 2012, na návrh žalobcov. Súd vyzval žalobcov výzvou 12 C/479/2012-77 zo dňa 06. 11. 2012 na úhradu súdneho poplatku za podanú žalobu. Následne uznesením 12 C/479/2012-172 zo dňa 30. 08. 2013 priznal súd žalobcom oslobodenie od súdneho poplatku vo výške 5.783,84 Eur, ktorý navrhoval žalovaný zložiť ako preddavok na trovy konania v zmysle § 141a OSP.

V nadväznosti na predošlé uznesenie súd v uznesení 12 C/479/2012- 175 zo dňa 14. 11. 2013 zamietol návrh žalovaného na zloženie preddavku na trovy konania.

Termín pojednávania bol vo veci vytýčený na 23. 02. 2016, kde na pojednávaní došlo zo strany žalobcov k návrhu na zmenu petitu. Súd uznesením 12 C/479/2012- 236 zo dňa 14. 04. 2016 zamietol zmenu návrhu v časti žalobného petitu. Vo veci bol stanovený nový termín pojednávania na 25. 08. 2016 odročené na termín 14. 09. 2016 za účelom vyhlásenia rozsudku. Prvoinštančný súd vydal rozsudok vo veci 12 C/479/2012-260 dňa 14. 09. 2016. Proti citovanému rozsudku žalobcovia podali v zákonnej lehote odvolanie a vo veci rozhodoval odvolací súd rozsudkom 5 Co/764/2016-310 zo dňa 29. 11. 2017. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie dňa 16. 03. 2018 a následne na základe výzvy súdu uhradili poplatok za dovolanie dňa 06. 04. 2018. Žalobcovia boli vyzvaný na predloženie originálu plne) moci, ktorou v dovolacom konaní poverili advokáta, ktorá bola súdu doručená v elektronickej forme spolu s dovolaním. Uloženú povinnosť si dňa 14. 05. 2018 splnili.

Z vyššie uvedeného Napadnutého konania porušovateľa je zrejmé, že k vzniku prieťahov v konaní v Právnej veci dochádza opakovane, a to, okrem iného, najmä nasledovným spôsobom:

- v období od podania žaloby v Právnej veci do vynesenia právoplatného rozsudku, t. j. po dobu dlhšiu ako 5 rokov, vykonával porušovateľ úkony procesnoprávnej povahy, pričom niektoré predmetné úkony porušovateľ vykonával z časového hľadiska veľmi neefektívne, rozhodol po uplynutí niekoľkých mesiacov. Prvé pojednávanie od podania žaloby v roku 2012 sa uskutočnilo až po 23. 02. 2016, t. j. po viac ako 3 rokoch.*

- odvolacie konanie trvalo taktiež viac ako 12 mesiacov*

- počas doterajšieho konania porušovateľ postupoval neefektívnym spôsobom, ktorý priamo spôsobil prieťahy v konaní, v predmetnej veci sa jedná o náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Porušovateľ mal po oboznámení sa s podaním návrhom a vykonaní nevyhnutných počiatočných úkonov procesnoprávnej povahy, na základe právoplatného rozsudku súdu rozhodujúceho vo veci určovacej žaloby, efektívnejšie plánovať a uskutočňovať konanie vo veci. S ohľadom na konkrétne okolnosti a postup akým doteraz porušovateľ konal, môžeme hovoriť o zbytočných prieťahoch.*

Sťažovatelia majú za to, že predmet Právnej veci, ako ani predmet konania, o ktorom porušovateľ rozhodoval odo dňa podania žaloby do dňa podania tejto sťažnosti, t. j. procesná stránka Právnej veci, nie je právne ani fakticky zložitý, resp. nie je zložitý natoľko, aby o ňom porušovateľ rozhodoval viac ako päť rokov. Bez ohľadu na akékoľvek konkrétne okolnosti ovplyvňujúce dĺžku konania v Právnej veci, pričom z toho dôvodu boli Napadnutým konaním porušovateľa spôsobené zbytočné prietahy v konaní v tejto Právnej veci. Sťažovatelia sa zároveň domáhajú primeraného finančného zadosťučinenia za spôsobené v prietahy v konaní a to vo výške 5.000,- Eur. Finančné zadosťučinenie požadujú sťažovatelia priznať za obdobie od roku 2012 do roku 2017, počas ktorého porušovateľ v žiadnom prípade nekonal hospodárnym a rýchlym spôsobom. Porušovateľ v Právnej veci riadne nekonal, nešlo o vec právne zložitú a sťažovatelia majú za to, že už na začiatku konania v Právnej veci dostatočne preukázali svoje právo na priznanie škody uvedenej v žalobe. Výšku finančného zadosťučinenia sťažovatelia určili na základe finančného zadosťučinenia, ktoré v obdobných prípadoch sťažovateľom priznáva Európsky súd pre ľudské práva, ktorý- vo svojich rozhodnutiach sťažovateľom priznáva sumu vo výške 1.000,- Eur za každý rok trvania prietahov v súdnom konaní. Sťažovatelia žiadajú priznanie primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu, že deklarovanie porušenia práva a príkaz konať bez zbytočných prietahov nemožno považovať za dostatočné.“

Na základe citovanej sťažnostnej argumentácie sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, priznal sťažovateľom finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a úhradu trov konania v sume 456,34 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovatelia namietajú, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je odstránenie stavu právnej neistoty (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu jej aj právny názor (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04), podľa ktorého ústavný súd ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v prípade sťažovateľov okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmieta ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Tento právny názor ústavného súdu akceptuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva [pozri napr. rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05 (IV. ÚS 237/09, m. m. II. ÚS 290/09, IV. ÚS 42/2010 atď.)].

Aplikujúc uvedený právny názor na vec sťažovateľov, ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia doručili svoju sťažnosť ústavnému súdu (30. júla 2018, pozn.) v čase, keď vo veci už bolo právoplatne rozhodnuté (5. februára 2018, pozn.), t. j. právna neistota, v ktorej sa v priebehu napadnutého súdneho konania nachádzali, už bola odstránená nadobudnutím právoplatnosti rozsudku okresného súdu. Navyše, zo sťažnosti vyplýva, že okresný súd si plynule plnil povinnosti súvisiace s predložením spisu dovolaciemu súdu

(sťažovatelia postup okresného súdu po podaní dovolania nenamietajú). Z uvedeného vyplýva, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu okresný súd nemohol porušovať sťažovateľmi označené základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako ani právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní aplikujúc svoju ustálenú judikatúru odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2018